

အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုဟူသည်မှာ အဘယ်နည်း။

“ အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုဟူသည်မှာ နစ်နာသူ၏ သိရှိထားသော သို့မဟုတ် အစစ်အမှန် လူမျိုး၊ အသားအရောင်၊ ဘာသာရေး၊ နိုင်ငံသား၊ လိင်စိတ်တိမ်းညွတ်မှု၊ ကျား/မဖြစ်မှု၊ လိင်ခံယူချက် သို့မဟုတ် မသန်စွမ်းမှုတို့ကို အခြေခံ၍ ကျူးလွန်သော ရာဇဝတ်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ ”

1 သင်၏ဘေးကင်းမှုအတွက် စိတ်ချရအောင် လုပ်ဆောင်ပြီး အကူအညီတောင်းပါ

သင်၏ ပထမဆုံးနှင့် အဓိကဦးစားပေးမှာ သင်၏ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဘေးကင်းရေးအတွက် စိတ်ချရအောင် လုပ်ဆောင်ရန် ဖြစ်သင့်ပါသည်။

- လိုအပ်ပါက ဆေးကုသမှုကို ချက်ချင်းရယူပါ။
- သင်ယုံကြည်ရသည့်တစ်စုံတစ်ယောက်ထံ သင်၏အတွေ့အကြုံကို ပြောပြပါ။
- အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုများသည် မည်သို့ထံတွင်မဆိုဖြစ်ပွားနိုင်ကြောင်း အမှတ်ရပါ။ သင့်ကိုယ်သင် အပြစ်တင်ရန်မလိုပါ။

2 ဖြစ်ရပ်အကြောင်း အသေးစိတ် မှတ်တမ်းတင်ပါ

ဖြစ်ရပ်၏ကနဦးရှောခံ ဖြစ်ပွားပြီးနောက် ဖြစ်ပွားခဲ့သည်များကို အတိအကျချရေးပါ။

- အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို အတတ်နိုင်ဆုံး ထည့်သွင်းပါ။
- မှတ်တမ်းမှတ်ရာများအားလုံး (ဥပမာ အမုန်းစကားပါရှိသည့် စာ သို့မဟုတ် အမုန်းပွားသည့် ဖုန်းခေါ်ဆိုမှုများ၏ အသံဖိုင်များ) ကို မိတ္တူကူးပြီး သိမ်းထားပါ။
- ရုပ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ထိခိုက်ဒဏ်ရာများ၊ စော်ကားပုတ်ခတ်သော ဂရပ်ဖစ်တီနှင့်/သို့မဟုတ် လက်သရမ်းဖျက်ဆီးခြင်း သက်သေများကို စာတံပုံရိုက်ထားပါ။

ရင်းမြစ်များ

ဥပဒေရေးရာ အကူအညီနှင့်စပ်လျဉ်းသော သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိနိုင်စေရန်အတွက် National Asian Pacific Bar Association's (NAPABA) Hate Crime Resources (နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အာရှပစိဖိတ်အဖွဲ့အစည်း၏ အမုန်းပွားရာမှ ဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုရင်းမြစ်များ) ထံ <https://www.napaba.org/page/HateCrimeResources> မှတစ်ဆင့် ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုပါ။

3 ဖြစ်ရပ်ကို တိုင်ကြားပါ

- အမုန်းပွားခြင်းကို တွေ့ကြုံရပါက တိုင်ကြားသင့်ပါသည်။ ဒေသန္တရ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အဖွဲ့အစည်းထံ ဆက်သွယ်ပြီး ၎င်းတို့ထံ အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို ဖော်ပြပါ။ စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအရာရှိများ၏အမည်များ၊ ဆက်သွယ်ရန်အချက်အလက်များနှင့် တံဆိပ်နံပါတ်များကို ရယူထားပါ။
- သံသယဖြစ်ဖွယ် အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသည့် ရာဇဝတ်မှုကို **FBI ထံ 1-800-225-5324** မှတစ်ဆင့် တိုင်ကြားပါ။ ဘာသာပြန်ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် သင့်နှစ်သက်သော ဘာသာစကားကို ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။
- ဖြစ်ရပ်ကို အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုများအား ခြေရာခံလျက်ရှိသည့် ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းများထံ တိုင်ကြားရန် စဉ်းစားပါ။ ယင်းမှာ အချက်အလက်ရယူဆောင်ရွက် ရည်ရွယ်ချက်များအတွက်သာ ဖြစ်သည်။ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအဖွဲ့အစည်းနှင့် FBI ထံသို့လည်း တိုင်ကြားသင့်ပါသည်။
- သင်၏ လူဝင်မှု အခြေအနေနှင့်စပ်လျဉ်း၍ စိုးရိမ်ပါက ဥပဒေရေးရာ အကြံဉာဏ်ရယူရန် စဉ်းစားပါ။ အမေရိကန် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဥပဒေသည် ရာဇဝတ်မှုသားကောင်ဖြစ်သော ရွှေ့ပြောင်းနေထိုင်သူများအတွက် အကာအကွယ်အချို့ ပေးအပ်ထားပါသည်။

4 ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုထံ ဆက်သွယ်ပါ

အကူအညီများနှင့် ပံ့ပိုးမှုများ ရယူရန်အတွက် ဒေသန္တရ ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုထံ ဆက်သွယ်ပါ။ ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းများသည် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအဖွဲ့အစည်းနှင့် ဆက်ဆံပြောဆိုခြင်း၊ ဘာသာပြန်ဆိုခြင်း၊ ဆေးကုသမှုရယူခြင်း သို့မဟုတ် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးတိုင်ပင်ခြင်း၊ အကျိုးဆောင်ရွက်မှုနှင့် လမ်းညွှန်ခြင်း၊ မိဒီယာများကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ရန်ပုံငွေရှာဖွေခြင်းအပြင် ကူညီပံ့ပိုးမှုကုန်ရက်တစ်ခုကို ဖော်ထုတ်ပေးခြင်းတို့တွင် ကူညီပေးနိုင်ပါသည်။

COVID-19 ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ပိုမိုသိရှိနိုင်စေရန်အတွက် Asian & Pacific Islander American Health Forum (အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ကျွန်းသား အမေရိကန်ကျန်းမာရေးဖွံ့ဖြိုးရေး) ၏ဝဘ်ဆိုက်ကို apiahf.org မှတစ်ဆင့် ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုပါ။

What is a Hate Crime?

“ ... A crime committed based on the victim’s perceived or actual race, color, religion, national origin, sexual orientation, gender, gender identity, or disability. ”

1

Ensure Your Safety & Seek Help

Your first and foremost priority should be to ensure your physical safety!

- + Seek medical attention immediately, if necessary.
- + Talk to someone you trust about the experience.
- + Remember that hate crimes can happen to anyone. You are not to blame!

2

Record Details About The Incident

After the initial shock of the incident has passed, write down exactly what happened.

- + Include as many specific details as possible.
- + Keep and make copies of all documentation (e.g., hate mail or recordings of hate calls).
- + Photograph any physical injuries, offensive graffiti, and/or evidence of vandalism.

3

Report The Incident

- + If you experience hate, you should report it. Contact local law enforcement and provide them with detailed information. Secure the names, contact information, and badge numbers of the investigating officers.
- + **Report a suspected hate crime to the FBI at 1-800-225-5324.** You can state your preferred language for translation services.
- + Consider reporting the incident to a community organization that is tracking hate crimes. This is only for data collection purposes. You should also report to local law enforcement and the FBI.
- + If you are concerned about your immigration status, consider seeking legal advice. U.S. immigration law provides several protections for immigrants who are victims of crime.

4

Contact A Community Organization

Contact a local community organization for assistance and support. Community organizations may be able to assist with dealing with law enforcement, language translation, seeking medical care or psychological counseling, locating an attorney, handling media, fundraising, and identifying a support network.

Resources for more information on...

Legal aid, working with law enforcement, mental health and more, visit the National Asian Pacific Bar Association’s (NAPABA) Hate Crime Resources at: www.napaba.org/page/HateCrimeResources

COVID-19, visit the Asian & Pacific Islander American Health Forum’s website at: www.apiahf.org/

တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအဖွဲ့အစည်း၊ မီဒီယာတို့နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း

တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအဖွဲ့အစည်း

ပဏာမစုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း

တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအဖွဲ့အစည်းရှိ အရာရှိများသည် အခင်းဖြစ်ပွားရာနေရာတွင် ပဏာမစုံစမ်းစစ်ဆေးမှုကို ဦးစွာဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သည်။

နောက်ဆက်တွဲ စုံစမ်းစစ်ဆေးခြင်း

နောက်ဆက်တွဲ စုံစမ်းစစ်ဆေးမှု ရှိနိုင်ပါသည်။ အရာရှိများသည် အင်တာဗျူးလုပ်နိုင်ပြီး ဖြစ်ရပ်နှင့် သိသာထင်ရှားသော အကြောင်းအရင်းများကို စာရွက်စာတမ်းပြုကာ သံသယရှိသူများကို ဖမ်းဆီးပြီး **FBI ကို အကြောင်းကြားနိုင်ပါသည်။**

အမုန်းပွားရာမှ ဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုဆိုင်ရာ အချက်ပြမှုများ

တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အရာရှိများသည် အောက်ပါဘက်လိုက်ခြင်း အချက်ပြမှုများ- လူမျိုး၊ လူမျိုးစု၊ ကျား/မဖြစ်မှုနှင့်/သို့မဟုတ် ယဉ်ကျေးမှု ကွဲပြားမှုများ၊ သုံးသပ်ချက်များ ရေးသားဖော်ပြချက်များ သို့မဟုတ် အမှုအရာများ၊ ပုံများ၊ အမှတ်အသားများ၊ သင်္ကေတများ သို့မဟုတ် ဂရပ်ဖစ်တီ၊ ဖွဲ့စည်းထားသော အမုန်းပွားခြင်းအဖွဲ့များ၊ ကျူးလွန်ခဲ့သော ဘဏ်လိုက်ခြင်း ရာဇဝတ်မှုဟောင်းများ သို့မဟုတ် ဖြစ်ရပ်များကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားမည်ဖြစ်သည်။

FBI ပါဝင်မှု

စုံစမ်းစစ်ဆေးရေး ဖက်ဒရယ်ဗျူရို (FBI) သည် ဖက်ဒရယ်နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးဥပဒေ စိုးမိုးရေးအတွက် ထိပ်တန်းအေဂျင်စီဖြစ်သည်။ FBI ၏ နိုင်ငံသားအခွင့်အရေးဌာန အမုန်းပွားရာမှ ဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုများအဖွဲ့ သည် လူမျိုး၊ အသားအရောင်၊ ဘာသာရေး၊ နိုင်ငံသားဖြစ်မှု၊ လိင်စိတ်တမ်းညွတ်မှု၊ လိင်ခံယူချက်၊ မသန်စွမ်းမှု သို့မဟုတ် ကျား/မဖြစ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ဘက်လိုက်ခြင်းကို အရင်းခံကာဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုများကို စုံစမ်းစစ်ဆေးသည်။

ရင်းမြစ်များ

ဥပဒေရေးရာ အကူအညီနှင့်စပ်လျဉ်းသော သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိနိုင်စေရန်အတွက် National Asian Pacific Bar Association's (NAPABA) Hate Crime Resources (နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အာရှပစိဖိတ်အဖွဲ့အစည်း၏ အမုန်းပွားရာမှ ဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုရင်းမြစ်များ) ထံ <https://www.napaba.org/page/HateCrimeResources> မှတစ်ဆင့် ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုပါ။

မီဒီယာ

အမှာစကားနှင့် ပြောဆိုရန်အချက်များကို ဖန်တီးပါ

မိမိပစ်မှတ်ထားသည့် ပရိသတ်ကို ခွဲခြားသတ်မှတ်ပြီး သင့်ရည်မှန်းချက်များ အောင်မြင်စေမည့် အမှာစကားများကို ဖန်တီးပါ။ လူများအား သင် လုပ်ဆောင်စေလိုသည်များ၊ လုပ်ဆောင်ရန် နည်းလမ်းများနှင့် အကြောင်းအရင်းများကို ဖော်ပြပါ။

သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တစ်စောင်ကို ထုတ်ပြန်ပါ

အကြောင်းအရာသည် သတင်းဖြစ်လောက်ပါက အောက်ဖော်ပြပါမေးခွန်းများကို သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တွင် ထည့်သွင်းဖြေဆိုရန် စဉ်းစားပါ- မည်သူက မည်သည်ကို မည်သည့်အချိန်တွင် မည်သည့်နေရာ၌ အကြောင်းအရင်းနှင့် လုပ်ဆောင်ပုံ သတင်းထုတ်ပြန်ချက်ကို တိုတိုရေးသားပြီး သင်၏ဆက်သွယ်ရန်အချက်အလက်များကို ထည့်သွင်းဖော်ပြပါ။ ဥပမာ- www.apiahf.org/press-release

ဘလော့တစ်ခု သို့မဟုတ် လူမှုမီဒီယာပို့စ်တစ်ခု ရေးသားပါ

သင်၏အဓိကအချက်အလက်များကို အကျဉ်းချုပ်ပြီး ခိုင်လုံစွာ ရေးသားကာ သက်သေကို အသုံးပြုပါ။ လိုရင်းတိုရှင်းနှင့် ဆိုလိုရင်းရောက်အောင် တတ်နိုင်သမျှ ရေးသားပါ။ မြင်နိုင်မှု အများဆုံးဖြစ်စေရန် လူမှုမီဒီယာအတွက် **hashtag #StopAAPIHate** ကို သေချာပေါက် အသုံးပြုပါ။

“ မီဒီယာနှင့်မပြောဆိုမီ လူသိရှင်ကြားဖြစ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ နစ်နာသူ၏ စိုးရိမ်ပူပန်မှုများကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားပါ။ သင်သည် ဥပဒေပိုင်းဆိုင်ရာ အကြံပြုချက်ရယူလိုသည် ဆန္ဒဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ”

COVID-19 ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ပိုမိုသိရှိနိုင်စေရန်အတွက် Asian & Pacific Islander American Health Forum (အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ကျွန်းသား အမေရိကန်ကျန်းမာရေးဖွံ့ဖြိုးရေး) ၏ဝဘ်ဆိုက်ကို apiahf.org မှတစ်ဆင့် ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုပါ။

Working With...

Law Enforcement

The Preliminary Investigation

Law enforcement officials will first conduct a preliminary investigation at the scene of the crime.

The Follow-Up Investigation

There may be a follow-up investigation. Officers may conduct interviews, document the incident and apparent motives, arrest suspects, **notify the FBI.**

Hate Crime Indicators

Law enforcement officials will consider the following bias indicators: racial, ethnic, gender and/or cultural differences; comments, written statements, or gestures; drawings, markings, symbols, or graffiti; organized hate groups; previous bias crimes or incident.

FBI Involvement

The Federal Bureau of Investigation (FBI) is the lead agency for enforcing federal civil rights law. The Hate Crimes Unit of the FBI's Civil Rights Division investigates crimes motivated by bias toward race, color, religion, national origin, sexual orientation, gender identity, disability, or gender.

Resources for more information on...

Legal aid, working with law enforcement, mental health and more, visit the National Asian Pacific Bar Association's (NAPABA) Hate Crime Resources at: www.napaba.org/page/HateCrimeResources

The Media

Develop Talking Points

Identify a specific target audience and create messages that will achieve your goals. Specify what you want people to do, how they should do it, and why.

Issue A Press Release

If the topic is newsworthy, consider answering these questions in a press release: Who? What? When? Where? Why? And how? Keep the press release short and include your contact information.

Example: www.apiahf.org/press-release

Write Blog / Social Media Post

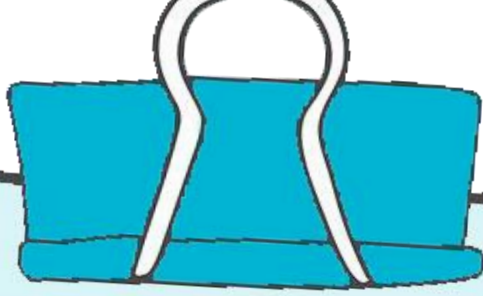
Summarize your main points, establish your credibility, and use evidence. Be as concise and to the point as possible. For social media, be sure to use the hashtag **#StopAAPIHate** to maximize visibility.

Note: Before speaking with the media, consider the victim's concerns regarding publicity. You may want to seek legal advice.

COVID-19, visit the Asian & Pacific Islander American Health Forum's website at: www.apiahf.org/

ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းများအတွက် လုပ်ဆောင်ရမည့်အရာများ

အမုန်းပွားရာမှ ဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုသားကောင်များကို အကူအညီပေးခြင်း

နစ်နာသူ(များ) ၏ လိုအပ်ချက်များကို ချင့်ချိန်ဆုံးဖြတ်၍ ဆောင်ရွက်ပေးပါ။ အဆိုပါလိုအပ်ချက်များသည် ရဲတိုင်ကြားဖွင့်ခြင်း၊ ရဲများ၊ အစိုးရရှေ့နေများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ဆေးကုသမှုပေးခြင်း သို့မဟုတ် စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးလမ်းညွှန်ခြင်း၊ အကျိုးဆောင်ရွက်မှု လမ်းညွှန်ခြင်း၊ ဘာသာပြန်တစ်ဦး ရှာဖွေပေးခြင်း၊ မီဒီယာ စုံစမ်းမေးမြန်းမှုများကို ကိုင်တွယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ငွေရေးကြေးရေးအကူအညီ ရယူခြင်းနှင့် ပံ့ပိုးကူညီသည့် ကွန်ရက်တစ်ခု လုပ်ဆောင်ပေးခြင်းများ ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

အမုန်းပွားရာမှ ဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုများနှင့် အမုန်းပွားခြင်းဖြစ်ရပ်များကို တိုင်ကြားခြင်း

နစ်နာသူသည် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အဖွဲ့အစည်းအား ပါဝင်၊ ဖြေရှင်းပေးစေလိုသောဆန္ဒရှိ၊ မရှိ စဉ်းစားဆုံးဖြတ်ပါ။ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အဖွဲ့အစည်းထံ တိုင်ကြားပါက စုံစမ်း၊ စစ်ဆေးမှု ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်သည်။ အမုန်းပွားခြင်းဖြစ်ရပ်များကို ခြေရာခံပေးသည့် ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းများထံ တိုင်ကြားပါက ဖြစ်ရပ်ကိုသာ မှတ်တမ်းတင်မည်ဖြစ်သည်။

တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အဖွဲ့အစည်းထံ တိုင်ကြားခြင်း

- ဒေသန္တရ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အဖွဲ့အစည်းထံ ဆက်သွယ်ပြီး ၎င်းတို့ထံ အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို ဖော်ပြပါ။
- စုံစမ်းစစ်ဆေးရေးအရာရှိများ၏အမည်များ၊ ဆက်သွယ်ရန်အချက်အလက်များနှင့် တံဆိပ်နံပါတ်များကို ရယူထားပါ။
- သံသယဖြစ်ဖွယ် အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသည့် ရာဇဝတ်မှုကို **FBI ဝဲ 1-800-225-5324** မှတစ်ဆင့် တိုင်ကြားပါ။
- ဘာသာပြန်ဝန်ဆောင်မှုများအတွက် သင်နှစ်သက်သော ဘာသာစကားကို ဖော်ပြနိုင်ပါသည်။

ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းများထံ တိုင်ကြားခြင်း

- Stop AAPI Hate ကဲ့သို့သော အမုန်းပွားရာမှ ဖြစ်ပွားသည့် ရာဇဝတ်မှုများကို ခြေရာလျက်ရှိသော ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုထံ ဖြစ်ရပ်ကို တိုင်ကြားပါ။ ယင်းမှာ အချက်အလက်ရယူဆောင်ရွက်ရန် ရည်ရွယ်ချက်များအတွက်သာ ဖြစ်သည်။

အမုန်းပွား၍လုပ်ဆောင်သော လုပ်ရပ်များကို ထုတ်ဖော်ပါ

အမုန်းပွားခြင်းကို သည်းခံမည်မဟုတ်ကြောင်း လူထုထံ သတင်းစကားပါးရန်အလို့ငှာ အမုန်းပွားရာမှ ဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုများကို မြန်ဆန်စွာ လူသိရှင်ကြား ထုတ်ဖော်၊ ရှုတ်ချရမည်ဖြစ်သည်။ အမုန်းပွားရာမှ ဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုများအကြောင်း ထုတ်ဖော်ရန် သင်လုပ်ဆောင်နိုင်သည့်အရာအချို့ကို အောက်တွင်ဖော်ပြထားပါသည်-

- ဆက်သွယ်အကြောင်းကြားမှုများ- သတင်းထုတ်ပြန်ချက်တစ်စောင် ထုတ်ပြန်ပါ။ ဒေသတွင်းမီဒီယာထံ ဆက်သွယ်ပါ။ သတင်းစာရှင်းလင်းပွဲ ကျင်းပပါ။
- ရပ်ရွာ- ဒေသန္တရခေါင်းဆောင်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါ။ ရပ်ရွာပွဲအခမ်းအနားများ ကျင်းပပါ။
- အစိုးရ- သင်၏ရပ်ရွာအတွင်းရှိ အမှုထမ်းဖွယ်ကိစ္စရပ်များကို အကြောင်းကြားရန်အတွက် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေး အဖွဲ့အစည်း၊ ဒေသန္တရ၊ ပြည်နယ်နှင့် ဖက်ဒရယ် အရာရှိများနှင့် အစည်းအဝေးများ ကျင်းပပြုလုပ်ပါ။

ရပ်ရွာကို အသိပညာပေးပါ။ ဆော်ဩစည်းရုံးပါ

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပခြင်း၊ ရပ်ရွာအတွင်း ရှင်းလင်းညွှန်ကြားပွဲများ ကျင်းပခြင်း၊ မြို့နယ်ခန်းမ အစည်းအဝေးများ ကျင်းပခြင်း၊ ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲများ စီစဉ်ကျင်းပခြင်း သို့မဟုတ် အသံလွှင့် ဆွေးနွေးပွဲများအပြင် ရပ်ရွာတွင် အသိပညာပေးခြင်း သင်ထောက်ကူပစ္စည်းများကို ဘာသာပြန်ခြင်းဖြင့် အမုန်းပွားရာမှ ဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုများ၊ အကြမ်းဖက်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ရပ်ရွာတွင်း နားလည်သဘောပေါက်မှုကို မြှင့်တင်ပါ။

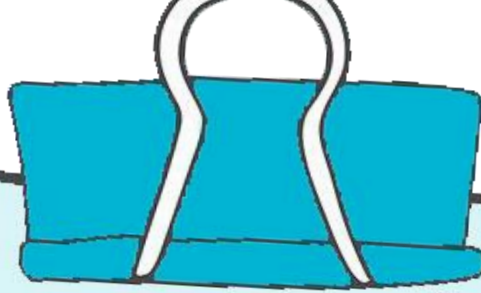
အမုန်းပွားရာမှ ဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုတိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့ကို ဖွဲ့စည်းပါ

ရေရှည်ဖြေရှင်းချက်တစ်ရပ်အနေဖြင့် ပုံမှန်တွေ့ဆုံပြီး ဒေသန္တရနှင့် နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ ပါဝင်သည့် အမုန်းပွားရာမှ ဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုတိုက်ဖျက်ရေးအဖွဲ့တစ်ဖွဲ့ကို ဖန်တီးပါ။ သို့မဟုတ် အဆိုပါအဖွဲ့တွင် ပါဝင်ပါ။

ရင်းမြစ်များ

ဥပဒေရေးရာ အကူအညီနှင့်စပ်လျဉ်းသော သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိနိုင်စေရန်အတွက် National Asian Pacific Bar Association's (NAPABA) Hate Crime Resources (နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အာရှပစိဖိတ်အဖွဲ့အစည်း၏ အမုန်းပွားရာမှ ဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုရင်းမြစ်များ) ထံ <https://www.napaba.org/page/HateCrimeResources> မှတစ်ဆင့် ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုပါ။

COVID-19 ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ပိုမိုသိရှိနိုင်စေရန်အတွက် Asian & Pacific Islander American Health Forum (အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ကျွန်းသား အမေရိကန်ကျန်းမာရေးဖွံ့ဖြိုးရေး) ၏ဝဘ်ဆိုက်ကို apiahf.org မှတစ်ဆင့် ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုပါ။

Checklist for Community Organizations

✓ Offer Assistance to Hate Crime Victims

Assess and provide for the particular needs of the victim(s). These needs can be filing a police report, working with police and prosecutors, seeking medical care or psychological counseling, locating an attorney, finding a language translator, handling media inquiries, obtaining financial assistance, and offering a support network.

✓ Reporting Hate Crimes and Hate Incidents

Determine whether the victim wants law enforcement involvement. Reporting to law enforcement will prompt further investigation. Reporting to community organizations that track hate incidents will only record the incident.

Reporting to Law Enforcement

+ Contact local law enforcement and provide them with detailed information. Secure the names, contact information, and badge numbers of the investigating officers.

+ **Report a suspected hate crime to the FBI at 1-800-225-5324.** You can state your preferred language for translation services.

Reporting to Community Organizations

Report the incident to a community organization that is tracking hate crimes, like **Stop AAPI Hate**. This is only for data collection purposes.

✓ Speak out Against Acts of Hate

Hate crimes must be denounced swiftly in order to provide a message to the public that hate will not be tolerated. Here are some things you can do to speak out against hate crimes:

Communication: Issue a press release; contact local media; coordinate a press conference

Community: Work with local leaders; organize community events

Government: Facilitate meetings with law enforcement and local, state, and federal officials to address your community's concerns.

✓ Educate and Mobilize the Community

Raise community awareness regarding hate crimes and violence by providing workshops, holding community briefings, facilitating town hall meetings, organizing conferences or panel discussions, and translating community education materials.

✓ Create an Anti-Hate Crime Task Force

As a longer-term solution, create or take part in an anti-hate crime task force that meets on a regular basis and is involved with local and national organizations.

Resources for more information on...

Legal aid, working with law enforcement, mental health and more, visit the National Asian Pacific Bar Association's (NAPABA) Hate Crime Resources at: www.napaba.org/page/HateCrimeResources

COVID-19, visit the Asian & Pacific Islander American Health Forum's website at: www.apiahf.org/

မေးလေ့ရှိသော မေးခွန်းများ

“ အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုဟူသည်မှာ အဘယ်နည်း။ အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုဟူသည်မှာ နစ်နာသူ၏ သိရှိထားသော သို့မဟုတ် အစစ်အမှန် လူမျိုး၊ အသားအရောင်၊ ဘာသာရေး၊ နိုင်ငံသား၊ လိင်စိတ်တိမ်းညွတ်မှု၊ ကျား/မဖြစ်မှု၊ လိင်ခံယူချက် သို့မဟုတ် မသန်စွမ်းမှုတို့ကို အခြေခံ၍ ကျူးလွန်သော ရာဇဝတ်မှုတစ်ခုဖြစ်သည်။ ”

? “အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှု”နှင့် “အမုန်းပွားမှုဖြစ်ရပ်” ကြားရှိ ကွာခြားချက်မှာ အဘယ်နည်း။

အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုတွင် “ရာဇဝတ်မှု” တစ်ခုပါဝင်ပြီး ယေဘုယျအားဖြင့် နှောင့်ယှက်တိုက်ခိုက်ခြင်းနှင့်သို့မဟုတ် ကိုယ်ထိလက်ရောက် ကျူးလွန်မှု၊ လူသတ်မှု၊ မီးကွင်းပစ်ခြင်း၊ ပြည်သူပိုင်ပစ္စည်း ဖျက်ဆီးမှု သို့မဟုတ် ယင်းကဲ့သို့သော ရာဇဝတ်မှုများ ကျူးလွန်ရန် ခြိမ်းခြောက်မှုများကဲ့သို့သော အကြမ်းဖက် ရာဇဝတ်မှုတို့ ပါဝင်ပါသည်။ ရာဇဝတ်မှု မကျူးလွန်ခဲ့လျှင်ပင် အဆိုပါရာဇဝတ်မှုများကို ကျူးလွန်ရန် အခြားသူတစ်ဦးနှင့် ပူးပေါင်းကြံစည်ခြင်း သို့မဟုတ် အခြားသူတစ်ဦးကို ခိုင်းစေခြင်းတို့သည်လည်း အကျုံးဝင်ပါသည်။

အမုန်းပွားခြင်းဖြစ်ရပ်သည် ရာဇဝတ်မှုများမဟုတ်သော ဘက်လိုက်သော လုပ်ဆောင်ချက်များဖြစ်ပြီး အကြမ်းဖက်မှု၊ ခြိမ်းခြောက်မှုများ သို့မဟုတ် မြေရာ၊ အဆောက်အအုံဖျက်ဆီးမှုများ မပါဝင်ပါ။ အဖြစ်များသော သာဓကများမှာ လူမျိုးရေး၊ စွပ်စွဲပြောဆိုမှုကဲ့သို့သော ပုံစံဖြင့် ဖယ်ကြည့်ပြောဆိုခြင်းများ ဖြစ်သည်။

? အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုကို အဘယ်ကြောင့် တိုင်ကြားသင့်ပါသနည်း။

အမှန်တကယ်ဖြစ်ပွားသည့် အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုများနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအဖွဲ့အစည်းထံ တိုင်ကြားသော ရာဇဝတ်မှုများကြားတွင် သိသာထင်ရှားသော ခြားနားချက်တစ်ခုရှိပါသည်။ နစ်နာသူများကို ပံ့ပိုးကူညီကြောင်းပြသပြီး ကူညီပေးရန်သာမက လူ့အသိုက်အဝန်းသည် အဆိုပါရာဇဝတ်မှုအမျိုးအစားများကို သည်းခံမဟုတ်ကြောင်း ရှင်းလင်းသော အမှာစကားတစ်ရပ်ကို ပေးပို့ရန်အတွက် အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုများကို တိုင်ကြားရန် အရေးကြီးခြင်းဖြစ်သည်။ အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုများကို တိုင်ကြားခြင်းဖြင့် ရပ်ရွာများနှင့် တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအဖွဲ့အစည်းတို့သည် ရပ်ရွာအတွင်းရှိ ပြဿနာ၏အတိုင်းအတာကို အပြည့်အဝနားလည်သဘောပေါက်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး ဘက်လိုက်ခြင်းနှင့် အမုန်းတရားကို အခြေခံသည့် တိုက်ခိုက်မှုများကို တားဆီးရန်နှင့် ရင်ဆိုင်ရန် ရင်းမြစ်များ ထားရှိပေးနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဖြစ်ရပ်တစ်ခုသည် အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှု သို့မဟုတ် အမုန်းပွားခြင်းဖြစ်ရပ်ကို ဖြစ်ပွားစေခြင်းမရှိသော်လည်း စုံစမ်းစစ်ဆေးမှုပြုလုပ်နိုင်စေရန်အတွက် အဆိုပါစွဲတို့ တိုင်ကြားသင့်ပါသည်။

ရင်းမြစ်များ

ဥပဒေရေးရာ အကူအညီနှင့်စပ်လျဉ်းသော သတင်းအချက်အလက်များ ပိုမိုသိရှိနိုင်စေရန်အတွက် National Asian Pacific Bar Association's (NAPABA) Hate Crime Resources (နိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ အာရှပစိဖိတ်အဖွဲ့အစည်း၏ အမုန်းပွားရာမှ ဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုရင်းမြစ်များ) ထံ <https://www.napaba.org/page/HateCrimeResources> မှတစ်ဆင့် ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုပါ။

? အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုများမှာ “ပုံမှန်” ရာဇဝတ်မှုများနှင့် မည်သို့မည်ပုံကွဲပြားသနည်း။

အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုများသည် အခြားရာဇဝတ်မှုအများစုထက် ကျယ်ပြန့်သောသက်ရောက်မှုများ ရှိသည်။ အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုသားကောင်များတွင် ရာဇဝတ်မှု တိုက်ခိုက်ပစ်မှတ်ထားခံရသူ သာမက ၎င်းတို့ကဲ့သို့သော အခြားသူများလည်း ပါဝင်သည်။ အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုများသည် မိသားစုများ၊ ရပ်ရွာများအပေါ် သက်ရောက်မှုရှိပြီး တစ်ခါတစ်ရံ နိုင်ငံတစ်ခုလုံးအပေါ် သက်ရောက်မှုရှိသည်။

? အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုအား စွဲချက်တင်ခြင်းသည် “ပုံမှန်” ရာဇဝတ်မှုတစ်ခုအား စွဲချက်တင်ခြင်းနှင့် မည်သို့မည်ပုံခြားနားပါသနည်း။

အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှု ဥပဒေများသည် ပြည်နယ် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု ကွဲပြားနိုင်သည်။ ဖြစ်မှုကျူးလွန်သူသည် ဘက်လိုက်သော အရင်းခံအကြောင်းအရင်းဖြင့် ရာဇဝတ်မှုကျူးလွန်ခဲ့ကြောင်း လုံလောက်သော သက်သေပြချက်ရှိပါက ပြစ်ဒဏ်တိုး၍ချထားနိုင်ကြောင်း အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှု ဥပဒေအများစုတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့အပြင် တစ်ခါတစ်ရံ အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှု ဥပဒေအများစုများသည် အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုများကို စွဲချက်တင်ရာ၌ ပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် ပြည်နယ်ဆိုင်ရာနှင့် ဒေသန္တရ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအဖွဲ့အစည်းထံ ဘဏ္ဍာရေး၊ နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာနှင့် မှုခင်းဆေးပညာဆိုင်ရာ ကူညီပံ့ပိုးမှုများကို တိုးမြှင့်ပေးဆောင်သည်။ ပြည်နယ် သို့မဟုတ် ဒေသတွင် အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုဥပဒေ မရှိသော်လည်း အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုများကို တိုင်ကြားနိုင်သည်ဖြစ်သည်။

? အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှု သို့မဟုတ် အမုန်းပွားခြင်းဖြစ်ရပ်ကို မည်ကဲ့သို့တိုင်ကြားရမည်နည်း။

ဖြစ်ရပ်ကို အမုန်းပွားရာမှဖြစ်ပွားသော ရာဇဝတ်မှုများအား ခြေရာခံလျက်ရှိသည့် ရပ်ရွာအဖွဲ့အစည်းများထံ တိုင်ကြားရန် စဉ်းစားပါ။ ယင်းမှာ အချက်အလက်ရယူစုဆောင်းရန် ရည်ရွယ်ချက်များအတွက်သာ ဖြစ်သည်။ တရားဥပဒေစိုးမိုးရေးအဖွဲ့အစည်းနှင့် FBI ထံသို့လည်း တိုင်ကြားသင့်ပါသည်။

COVID-19 ဆိုင်ရာ အချက်အလက်များကို ပိုမိုသိရှိနိုင်စေရန်အတွက် Asian & Pacific Islander American Health Forum (အာရှနှင့် ပစိဖိတ်ကျွန်းသား အမေရိကန်ကျန်းမာရေးဖွံ့ဖြိုးမှု) ၏ဝဘ်ဆိုက်ကို apiahf.org မှတစ်ဆင့် ဝင်ရောက်ကြည့်ရှုပါ။

Frequently Asked Questions

“ What is a Hate Crime? A crime committed based on the victim’s perceived or actual race, color, religion, national origin, sexual orientation, gender, gender identity, or disability. ”

?

What is the difference between a “hate crime” and a “hate incident”

Hate crimes must involve a “crime” and it often involves harassment and/or a violent crime, such as assault, murder, arson, vandalism, or threats to commit such crimes. It may also cover conspiring or asking another person to commit such crimes, even if the crime was never carried out.

Hate incidents are acts of prejudice that are not crimes and do not involve violence, threats, or property damage. The most common examples are isolated forms of speech in the form of racial slurs.

?

Why should I report a “hate crime”

There is a significant disparity between hate crimes that actually occur and those reported to law enforcement. It is critical to report hate crimes not only to show support and get help for victims, but also to send a clear message that the community will not tolerate these kinds of crimes. Reporting hate crimes allows communities and law enforcement to fully understand the scope of the problem in a community and put resources toward preventing and addressing attacks based on bias and hate. Regardless of whether an incident amounts to a hate crime or a hate incident, it should be reported so that an investigation can occur.

Resources for more information on...

Legal aid, working with law enforcement, mental health and more, visit the National Asian Pacific Bar Association’s (NAPABA) Hate Crime Resources at: www.napaba.org/page/HateCrimeResources

?

How is a hate crime different from a “regular” crime

Hate crimes have a broader effect than most other kinds of crime. Hate crime victims include not only the crime’s immediate target but also others like them. Hate crimes affect families, communities, and at times, the entire nation.

?

How is the prosecution of a hate crime different from a regular crime

Hate crime laws vary from state-to-state. Most hate crime laws provide for enhanced penalties if there is sufficient evidence that an offender has committed a crime with bias motivation. Moreover, hate crime laws sometimes provide increased financial, technical, and forensic support to state and local law enforcement involved in prosecuting hate crime cases. Even if a state or territory does not have a hate crimes law, hate crimes can still be reported.

?

How do I report a hate crime or a hate incident

You should report a hate crime or hate incident to local law enforcement and the FBI. You can also report to community organizations that are collecting data on these incidences, such as [AAAJ](http://www.aaaaj.org) or [Stop AAPI Hate](http://www.stopaapihate.org)

COVID-19, visit the Asian & Pacific Islander American Health Forum’s website at: www.apiahf.org/